

پژوهش و فناوری

مدیریت پژوهش های کاربردی

نشریه دانشگاهی علمی- تحقیقی
بهار ۱۳۹۵، شماره پنجم

- استخراج فناوری های اولویت دار صنعت آب مورد نیاز سازمان آب و برق خوزستان
- انعقاد تفاهم نامه همکاری سازمان آب و برق خوزستان و دانشگاه تهران
- اقدامات شاخص مدیریت پژوهش های کاربردی در سال ۹۴
- دانش بنیان ضرورت است نه انتخاب

جشنواره و کنفرانس ملی

فناوری های نوین در صنعت آب و برق

ایده ها، پایان نامه ها، مقالات

حمایت مالی از ۱۰۰ پایان نامه فناورانه
(در همه رشته ها و مقطع تحصیلی) در حوزه هنفت آب و برق

ایده های اولویت احتمالاتی شده

+ بازار فناوری منعطف آب و برق + نمایشگاه نقاشی دانش آموزی (اعمالی به دانش آموز های عالی و هنرمندان)

محور ها:

تولید، انتقال و توزیع آب
تولید، انتقال، توزیع برق

انرژی های نو، تجدید پذیر و پاک

فناوری های نوآورانه و انسانی

فناوری های مرتبط با کاهش تلفات آب و انرژی

فناوری های نانو، اطلاعات و زیستی در حوزه آب و برق

فناوری های بهبود راندمان و بهره وری آبیاری و زمکشی

فناوری های مرتبط با پاکیزگی و شیرین سازی آب

هوشمند سازی سامانه های غیر متعارف، تصفیه و بازیافت آب پساب

بهره گیری از آب های غیر متعارف، تصفیه و بازیافت آب پساب،
زره آب و فاضلاب

WWW.PWTI.IR

شروع ثبت نام: ۱۵ آذر ۱۳۹۴ | زمان برگزاری: ۱۳۱ و ۱۳۰ فروردین ۹۵

آدرس دفترچه جشنواره و کنفرانس: اهواز، بلوار گلستان، بین خیابان همدان و کائان، مجموعه عالی آموزشی و پژوهشی صنعت آب و برق خوزستان
صندوق پستی ۱۷۳، ۱۳۳۵-۶-۱ - تلفن: ۰۳۱۲۳۴۳۳۴۳

افتتاحیه اقدامات از شکنجه

محسکران
سالان

اگر ما بخواهیم مشکل رکود را حل کنیم، مشکل تولید داخلی را حل کنیم،
بخواهیم مسأله بیکاری را حل کنیم، بخواهیم گرانی را مهار کنیم، علاج همه اینها
در مجموعه مقاومت اقتصادی و اقتصاد مقاومتی گنجانده شده است. اقتصاد مقاومتی
شامل همه اینها است، می شود با اقتصاد مقاومتی به جنگ بیکاری رفت؛ می
شود در مقابل تهدیدهای دشمنان ایستادگی کرده می شود فرضهای بسیاری را
برای کشور ایجاد کرد و از فرضهای استفاده کرد؛ شرطش این است که برای اقتصاد
مقاومتی کار و تلاش انجام بگیرد.

مقام معظم رهبری

«ثلاث تخرق الحجب و تنتهي الى ما بين يدي الله:
صرير أقلام العلماء و وطى أقدام المجاهدين و
صوت مغازل المحسنات»

سه بانگ طنین انداز است که پردههار امى درد و
پژواک آن درنهایت به خدامى رسد؛ بانگ
قلمهای دانشمندان، بانگ قدمهای مجاهدان و بانگ
چرخ بافندگی زنان پاکدامن

پیامبر اعظم (ص)

مدیر مسؤول
مهرداد حیدری ارجلو

سردیبر
سپیده بینا

همکاران

محمد جواد نصر اصفهانی، فرشته
پور آصف، علیرضا حسینی، بهزاد خلیل خواه،
رضادلی، عبدالنبی سرافراز، رضا علاقه
بنزاده، فریده کرمزاده، شادی مرعشی،
سید محمد موسوی،

آدرس

اهواز، اتویان گلستان، سازمان آب و برق
خوزستان، صندوق پستی: ۱۴۲۵۰-۱۳۷
مدیریت پژوهش‌های کاربردی تلفکس
۰۶۱-۳۳۷۳۷۱۰۰

<http://RND.KWPA.IR>

از همه خوانندگان محترم، مدیران و
کارشناسان، ذی‌گران علمی و هنری دعوت به
همکاری می‌شود. لطفاً نظرات، انتقادات و
پیشنهادات خود را به مطالعه دهید.

Email: research.office@kwpa.gov.ir

طرح گرافیک
داریوش نیک محمدی
مدیر هنری
آذانس تبلیغاتی مهندسکار/ میترا شلاھی
۰۹۱۶۶۰۱۲۲۸۶ - ۰۶۱-۳۳۹۲۲۷۲۲

سخن نخست

◀ سیاست‌های کلی علم و فناوری در تاریخ ۹۳/۶/۲۹ از سوی مقام معظم رهبری پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ گردید. سیاست‌ها معمولاً بر اساس مطالعه و بررسی نقاط ضعف و قوت درونی کشور و تهدیدها و فرصت‌های محیط خارجی شکل می‌گیرند. این سیاست‌ها در شش محور و ۳۴ بند تدوین شده‌اند. سازمان آب و برق خوزستان نیز در تلاش است مطابق هر محور، سیاست‌های خاص خود را مشخص نماید و تافق ۱۴۰۴ تلاش نماید که به آنها دست باید. در هر شماره این نشریه قصد داریم به یکی از محورها پرداخته شود.

محور اول بر جهاد مستمر علمی و کسب مرعیت علمی و فناوری در جهان تأکید دارد. سه بند از شش بند این محور یعنی بندهای ۱ و ۳ و ۴ بر تولید علم و نظریه پردازی و توسعه تحقیقات بنیادی و تحول علوم انسانی تأکید دارد. متاسفانه همین پس که در حال حاضر طبق دستورالعمل ارزیابی شرکت‌های آب منطقه‌ای که از سوی شرکت مدیریت منابع آب ایران در تاریخ ۹۵/۱/۳۰ ابلاغ شده است به صراحت اعلام شده است که پرداختن به تحقیقات و علوم بنیادی و محض دارای نموفی است.

دو بند یعنی بندهای ۲ و ۵ بر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی ویژه جهت دستیابی به علوم و فناوری‌های پیشرفته و ارتقاء جایگاه جهانی کشور در علم و فناوری و تبدیل ایران به قطب علمی و فناوری جهان اسلام تأکید دارد. در رابطه با این دو بند هم در حال حاضر در بخش پژوهش آب وزارت نیرو هیچ‌گونه هدف‌گذاری، سیاست‌گذاری و برنامه ریزی وجود ندارد. پژوهش‌های کوچک، مقطعی، سلیقه‌ای و پراکنده و بی‌هدف در شرکت‌های تابعه وزارت نیرو کم نمی‌باشد که ناشی از همین عدم سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی است. البته در بخش برق وزارت نیرو حرکت‌های خوبی در جهت تدوین سند راهبردی و نقشه راه ۴۰ فناوری پیشرفته تهیه شده است که اردیبهشت سال ۹۵ با حضور وزیر محترم نیرو رونمایی شد.

این دفتر در رابطه با بندهای ۲ و ۵ در سال ۹۵ تعداد ۹۰ فناوری اصلی مشتمل بر ۱۰۰ فناوری فرعی را نهادی کرده و گام‌های ابتدایی را با دانشگاه‌های استان برداشته است تا سازمان و استان خوزستان در یک برنامه ۵ ساله به یکی از قطب‌های مطرود و در افق ۴۰۴۰ به قطب اصلی علم و فناوری صنعت آب کشور تبدیل گردد. در این برنامه‌ریزی از تمام پتانسیل‌های ملی و بین‌المللی استفاده می‌شود.

در رابطه با تحقیقات بنیادی (بندهای ۱ و ۴)، پس از برقراری ارتباط با دانشگاه‌های استان و طی مرحله شناخت متقابل که اولین مرحله از مراحل ۵ گانه ارتباط صنعت و دانشگاه تعریف می‌شود، پس از هماهنگی با شرکت مدیریت منابع آب ایران به منظور اصلاح دستورالعمل ارزیابی و شناسایی تیازهای صنعت آب در بخش علوم پایه در سال ۹۶ نسبت به پژوهش‌های بنیادی اقدام خواهد شد.

فرهنگ‌سازی و معنوی و اجراء روش‌های علمی مدیریت پژوهش و فناوری، پشتیبانی، هماهنگی، همکاری و همدلی غیر‌تعنیف‌آمیز و خستگی‌ناپذیر هر راه با اعتماد به نفس و ایندیواری به لطف حق تعالی از سوی تمامی مسؤولان مختلف سازمان و استان، مخصوصاً اعتماد به دفتر پژوهش‌های کاربردی سازمان به منظور اجتناب از انجام پژوهش‌های پراکنده و بی‌هدف و خارج از برنامه در جهت استفاده حداثتری از حدائق امکانات و منابع مالی و انسانی خود، دستیابی به اهداف کلان را تسهیل و تسريع خواهد نمود.

مهرداد حیدری ارجلو
مدیر دفتر پژوهش‌های کاربردی

- ◀ سخن نخست
◀ توسعه فناوری
◀ انعقاد تفاهم‌نامه همکاری سازمان آب و برق خوزستان و دانشگاه تهران
◀ مطالعه راهنمای مرکز رشد جهت توسعه فناوری‌های مورد نیاز صنعت آب و برق خوزستان
◀ پشتیبانی و نظارت علمی
▶ برگزاری تور فناوری پارک پرده‌سی تهران
▶ برگزاری اولین جلسه کارگروه آب و برق بنیاد نخبگان
▶ برگزاری کارگاه سند فناوری‌های آب
◀ آمار مقالات ارائه شده توسط کارشناسان سازمان و مبالغ پرداختی حق التالیف در سال ۹۴
◀ نوآوری و تجاری‌سازی
▶ جشنواره و کفتوان ملی فناوری‌های نوین در صنعت آب و برق
▶ تجاری‌سازی نتایج پژوهش‌های خاتمه یافته دفاتر تحقیقات
◀ مطالعات علمی و پژوهشی
▶ پژوهش‌های پژوهشی
▶ استفاده از تجربیات دیگران‌ها در زمینه پژوهش
◀ سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و ارزیابی
▶ عقد تفاهم‌نامه همکاری با شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان
▶ عنوانی پژوهش‌های کاربردی و تجهیزات مورد نیاز جهت ساخت و تولید در داخل کشور
▶ استخراج فناوری‌های اولویت‌دار صنعت آب مورد نیاز سازمان آب و برق خوزستان
▶ پیش‌نیوی اولیه دستورالعمل ارزیابی پژوهشی واحدی‌های سازمانی و شرکت‌های تابعه
◀ پشتیبانی و نظارت علمی برتر شرکت‌های واپسیه
▶ تعامل شرکت‌های واپسیه و مراکز و پارک‌های فناوری برتر کشور
▶ تدوین بودجه پژوهشی شرکت‌های تولید و بهره‌برداری
◀ اقدامات شاخص مدیریت پژوهشی های کاربردی در سال ۹۴
◀ مروری بر کتاب علم و فناوری در چین
▶ چکیده پژوهش‌های تحقیقاتی خاتمه یافته
◀ تحلیل عدم قطعیت در برآورد پارامترهای مدل بارش-روابات با کمک الگوریتم مونت کارلو، زنجیره‌مارکف
▶ بررسی و تخمین روند تغییرات زمانی مقادیر ماهانه پارامترهای کیفی آب رودخانه مارون با شبکه عصبی مصنوعی و رگرسیون چندمتغیره
◀ بیشتر بدانیم
▶ دانش‌بنیان ضرورت است نه انتخاب
◀ جملات آموزندۀ از برایان تریسی
◀ آزمون اندازه‌گیری استرس در محیط کار
..... ۲
..... ۳
..... ۵
..... ۹
..... ۱۱
..... ۱۶
..... ۱۹
..... ۲۱
..... ۲۶
..... ۲۷
..... ۳۱
..... ۳۲
1

توسعه فناوری

انعکاد تفاهم نامه همکاری
سازمان آب و برق خوزستان
و دانشگاه تهران

مدیرعامل سازمان آب و برق خوزستان و رئیس
دانشگاه تهران تفاهم نامه‌ای به منظور دستیابی
به فناوری طراحی، ساخت نیروگاه‌های برق آبی و
پمپهای بزرگ را مضاء کردند.

تفاهم نامه مذکور جهت همکاری سازمان آب و برق
خوزستان و دانشگاه تهران برای تأسیس شرکتی
به منظور دستیابی به فناوری طراحی، ساخت
نیروگاه‌های برق آبی و پمپهای بزرگ توسط
"محمد راشم‌سازی" و "محمد نیلی احمدآبادی" با
حضور "حمید چیت‌چیان" وزیرنیرو منعقد گردید.
شرکت موردنظر با مشارکت شرکت‌های والسته
سازمان و دانشگاه تهران با رعایت سیاست‌های کلی اصل
۴۴ تأسیس می‌گردد و سازمان بر اساس آینین نامه
اجزایی ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت یزدیر و
ارتفاع نظام مالی کشور پشتیبانی لازم را از شرکت
مزبور به عمل خواهد آورد.

هدف از تأسیس این شرکت گسترش همکاری‌های
علمی و فناوری سازمان و دانشگاه تهران به منظور
توانمندسازی، اکتساب و انتقال فناوری طراحی و
ساخت واحدهای نیروگاه‌های آبی تا توان ۵۰ مگاوات
و همچنین ساخت پمپهای بزرگ است که در حال
حاضر توابی طراحی و ساخت آنها در کشور
وجود ندارد.

شرکت موردنظر در زمینه تحقیق و توسعه (R&D)
طراحی، ساخت، احداث آزمایشگاه مدل تست و اندازه
گیری راندمان، آموزش حرفه‌ای مهندسان، عیوب‌یابی
پیشرفت واحدهای نیروگاه‌های آبی حداقل ۵۰ مگاوات و
پمپهای بزرگ فعالیت خواهد کرد.

مطالعه راه‌اندازی مرکز رشد جهت توسعه فناوری‌های مورد نیاز صنعت آب و برق خوزستان

یکی از راههای دسترسی به اقتصاد دانش محور،
شهرک‌های علمی و تحقیقاتی، پارک‌های علمی و فناوری
و مراکز رشد می‌باشد که در این میان مراکز
رشد با پرورش و رشد شرکت‌های نویا و
کوچک، گام بزرگی در ایجاد اقتصاد پایدار
برمی‌دارند بر این اساس و با هدف توسعه کسب
و کار دانش‌بنیان در راستای حل چالش‌های اصلی
و اساسی صنعت آب و برق در استان خوزستان
مرکز رشد واحدهای فناور صنعت آب و برق
خوزستان با همکاری و حمایت سازمان آب و برق
خوزستان و تحت نظرارت مرکز رشد وزارت نیرو
(پژوهشگاه نیرو) تأسیس و راه‌اندازی خواهد شد تا
در کنار ایجاد بستر مناسب برای توسعه فناوری در
سطح استان، زمینه بهره‌گیری از ظرفیت‌های
تخصصی، دانشگاهی و صنعتی موجود در منطقه
برای پاسخ به نیازهای واقعی صنعت آب و برق
فرامه و قمی در راستای توسعه اقتصادی و ایجاد
اشتعال دانش محور در استان پرداشته شود.

شایان ذکر است پیش از این جلسه‌ای با حضور نمایندگان مؤسسه تربوماشین‌های آبی دانشگاه تهران و
معاونت بهره‌برداری سد و نیروگاه، سرپرست معاونت طرح و توسعه سد و نیروگاه، مدیر دفتر
پژوهش‌های کاربردی و مسئولین ذیربط، جهت ارائه گزارش نهایی مطالعات امکان‌سنجی تأسیس
مرکز فوق الذکر تشکیل شده بود.

سازمان
آب و برق
خوزستان

پشتیبانی و نظارت علمی

پارک پردیس تهران

دومین تور فناوری در قالب بازدید از پارک فناوری پردیس تهران، با حضور جمعی از همکاران شاغل در معاونت‌های سازمان و مدیران عامل شرکت‌های تابعه و کارشناسان برگزار شد.

هدف از انجام این بازدید آشنازی با اهداف و عملکرد پارک و همچنین معرفی نیازهای پژوهشی، فناوری، بازهندسی و ساخت سازمان آب و برق خوزستان و شرکت‌های تابعه به مجموعه شرکت‌های دانش‌بنیان مرتب طبقاً پارک بوده است.

در این بازدید ریاست فن بازار ملی کشور به معرفی پارک پردیس پرداخته و زمینه‌های همکاری مجموعه سازمان آب و برق و پارک را تشریح نمودند. همچنین همکاران سازمانی درخصوص اهداف کلان سازمان و شرکت‌های تابعه و لزوم حرکت به سمت ارتقاء فناوری‌های مختلف مورد استفاده در سازمان صحبت نموده و پس از آن جلسه پرسش و پاسخ و تبادل نظر همکاران و مسؤولین پارک برگزار شد.

برگزاری کارگاه سند فناوری‌های آب

در راستای اکتساب و بهره‌برداری فناوری‌های نوین مناسب با شرایط طبیعی، اقتصادی و اجتماعی کشور در جهت توسعه پایدار و پیدا کردن راهکارها، سازگاری و تطبیق یافتن با چالش‌های آب در ارديبهشت ماه سال جاری «کارگاه سند فناوری‌های آب»، به دعوت مدیریت پژوهش‌های کاربردی سازمان، توسعه "دکتر اعلم‌الهדי"، "عضو هیات علمی و ریس انسستیتو آب و ارزی دانشگاه صنعتی شریف، "دکتر نادرقلی ابراهیمی"، مشاور معاون وزیر جهاد کشاورزی و عضو هیأت علمی پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، "دکتر حسین همانی سانیج"، عضو هیأت علمی مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، در مجتمع عالی آموزشی و پژوهشی صنعت آب و برق برگزار گردید. در این کارگاه یک روزه جمعی از کارشناسان سازمان آب و برق و شرکت‌های وابسته، همچنین تعدادی از اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران حضور داشتند.

در این کارگاه، اعلم‌الهדי به کارگیری فناوری‌های جدید برای افزایش آگاهی ها نسبت به شرایط بحرانی، تحلیل علت‌ها و عواقب از طریق ارائه و توسعه روش‌ها، تکنیک‌ها و فناوری‌های جدید و بومی سازی شده، فرهنگ سازی و آموزش در جهت مشارکت مردمی و حمایت از نهادهای مردمی را از مهم‌ترین مأموریت‌هایی دانست که در سند ملی فناوری‌های راهبردی آب مطرح شده است.

وی اشاره کرد: سند ملی فناوری‌های راهبردی آب با تلاش دو ساله انسستیتو آب و ارزی دانشگاه صنعتی شریف به عنوان کارگروه آب ستاد توسعه فناوری آب، خشکسالی، فرسایش و محیط زیست معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و همکاری نمایندگان وزارت‌تخانه‌های جهاد کشاورزی، نیرو، سازمان حفاظت از محیط زیست، سازمان هوشناسی، اساتید دانشگاه‌های کشور و متخصصان حوزه آب تدوین شده است.

برگزاری اولین جلسه کارگروه آب و برق بنیاد نخبگان

در راستای اجرای بیانات مقام معظم رهبری، مبنی بر ضرورت بهره‌مندی از اقتصاد دانش‌بنیان در توسعه علمی و صنعتی کشور، اولین جلسه کارگروه آب و برق بنیاد نخبگان در سالن جلسات این بنیاد برگزار شد.

این کارگروه با هدف پایش و توأم‌نمد سازی نخبگان حوزه آب و برق و تنظیم فرآیندهای تضمیم سازی تخصصی برای مدت معین تعریف شده است. شناسایی نخبگان از سوی سازمان متبع انجام و بنیاد نخبگان استان خوزستان نیز وظیفه پایش و توأم‌نمدسازی مستعدین شناسایی شده را بر عهده دارد.

"علیرضا زراسوندی"، ریاست بنیاد، اظهار کرد: این کارگروه توانایی دارد مشکلاتی را که دستگاه متقاضی نتواند راه حل قانونی، اجرایی و مالی برای آن پیدا کند را در قالب کلان پژوهه تعریف و برای حل مشکل به بنیاد ملی نخبگان ارائه دهد. شایان ذکر است کارگروه فوق متشكل از ۷

فناوری‌های مورد نیاز سازمان

عنوانین پژوهش‌های کاربردی و تجهیزات مورد نیاز جهت ساخت و تولید در داخل کشور

استخراج فناوری‌های اولویت‌دار صنعت آب مورد نیاز سازمان آب و برق خوزستان

تحقیق اهداف کلان توسعه متعالی در اسناد بالادستی کشور و به خصوص سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ در بخش آب، مستلزم بهره‌گیری هر چه گسترده‌تر، بهتر و کارآمدتر از فناوری‌های آب است. به منظور دستیابی به این فناوری‌های راهبردی در بخش آب نیاز است پتانسیل علمی موجود در دانشگاه‌های استان و کشور به کارگرفته شود.

به منظور هدفدار نمودن فعالیت‌های پژوهشی و فناوری در سازمان و جلوگیری از هدر رفت سرمایه ملی، فناوری‌های کاربردی و مورد نیاز سازمان بر اساس پیش‌نویس سند فناوری‌های راهبردی آب معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، استخراج گردید. در همین راستا با استعلام از معاونت‌ها و شرکت‌های تابعه سازمان و با تشكیل کارگاه آموزشی و برگزاری جلسات متعدد، عنوانین فناوری‌های مورد نیاز صنعت آب و برق تعیین و دسته‌بندی شد.

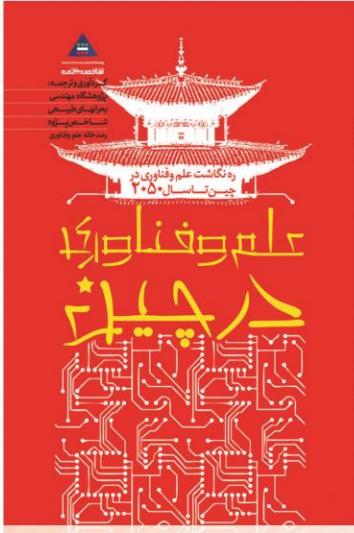
عنوان اقدام شاخص	ضرورت و آثار حاصل از اجرا	تاکنون در کشور اجرا شده
<p>۳</p> <p>شروع مطالعات راهاندازی مرکز رشد و توسعه فناوری‌های صنعت آب و برق در خوزستان به عنوان اولین مرکز رشد وابسته به یک سازمان دولتی در استان خوزستان</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ کیترش تحقیقات منسجم و هدفمند در صنعت آب و انرژی کشور؛ ■ به منظور ارتقاء روحیه توسعه فناوری در این حوزه ■ تشریک مساعی برای فراهم آوردن تسهیلات و زمینه‌های ارتقاء نیروی انسانی متخصص صنعت آب و انرژی و اجرام تحقیقات مشترک ■ توسعه کسب و کار دانش‌بنیان <p>نتایج حاصل از اجراء این طرح به شرح زیر می‌باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ تجارتی سازی تحقیقات خاتمه‌یافته ■ شناسایی نخبگان و تحقق اقتصاد دانش‌بنیان (مقومتی) در صنعت آب و برق ■ ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان نویا و کوچک ■ پیداکاری و اجرای نقشه جامع علمی کشور ■ افزایش تولید محصولات دانش‌بنیان و دستیابی به اقتصاد دانش‌بنیان در منعت آب و برق در کشور ■ حل چالش‌های اصلی و اساسی صنعت آب و برق 	<p>در راستای حل چالش‌های اصلی و اساسی صنعت آب و برق در عرصه استان خوزستان مرکز رشد واحدهای فناور صنعت آب و برق واحد خوزستان ایجاد شده و حمایت سازمان آب و برق خوزستان به اهداف بیز مردم نظر می‌پوشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ تأسیس راهاندازی خواهد شد در این خصوص دستیابی 	<p>راه اندازی مرکز رشد صنعت آب و برق برای اولین بار در استان در حال پیگیری است. تنها سازمان دولتی که به دنبال راهاندازی مرکز رشد تحت حمایت خود می‌باشد، سازمان آب و برق خوزستان است.</p> <p>در کشور نیز فقط وزارت نیرو (پژوهشگاه نیرو) مجوز راه اندازی مرکز رشد را دارد.</p>
<p>۴</p> <p>اجراء نظام نوآوری باز در قالب برگزاری «جشنواره و کنفرانس ملی فناوری‌های نوین در صنعت آب و برق» و برای اولین بار در استان خوزستان و وزارت نیرو</p> <p>عدم وجود جشنواره‌های فناورانه در شهرستان‌ها و تمرکز آن‌ها در پایتخت</p> <p> عدم وجود جشنواره‌های فناورانه در شهرستان‌ها و تمرکز آن‌ها در پایتخت</p> <p>ساقه ایجاد بررسی اثاث علمی متنوع از جمله ایده، محصول، پایان‌نامه، مقاله و عرضه محصولات تخصصی دانش‌بنیان</p> <p>اقدامات مفید و مؤثری را در این راستا انجام داده است از جمله:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ شناسایی نخبگان و ایده‌پردازان در حوزه صنعت آب و برق استانی و ملی ■ حرکت به سوی ایجاد مراکز رشد و شرکت‌های دانش‌بنیان تخصصی صنعت آب و برق و تبدیل استان خوزستان به قطب فناوری‌های این حوزه ■ عقد قرارداد پژوهشی با صاحبان پایان‌نامه‌هایی که دارای فناوری‌های نوین در صنعت آب و برق هستند ■ رشد اقتصاد دانش‌بنیان در کشور 	<p>این مدیریت جهت اجراء نظام نوآوری باز و با عنایت به موارد ذیل:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ اسقفار نظام نوآوری باز برای اولین بار در کشور و حمایت از تأسیس و رشد شرکت‌های دانش‌بنیان در صنعت آب و برق ■ در استان خوزستان و وزارت نیرو ■ ساقه ایجاد بررسی اثاث علمی متنوع از جمله ایده، محصول، پایان‌نامه، مقاله و عرضه محصولات تخصصی دانش‌بنیان ■ اقدامات مفید و مؤثری را در این راستا انجام داده است از جمله: ■ شناسایی نخبگان و ایده‌پردازان در حوزه صنعت آب و برق استانی و ملی ■ حرکت به سوی ایجاد مراکز رشد و شرکت‌های دانش‌بنیان تخصصی صنعت آب و برق و تبدیل استان خوزستان به قطب فناوری‌های این حوزه ■ عقد قرارداد پژوهشی با صاحبان پایان‌نامه‌هایی که دارای فناوری‌های نوین در صنعت آب و برق هستند ■ رشد اقتصاد دانش‌بنیان در کشور 	<p>به صورت تخصصی با بررسی و معرفی آثار علمی متنوع تاکنون در استان برگزار نگردیده است.</p>

عنوان اقدام شاخص	ضرورت و آثار حاصل از اجرا	تاکنون در کشور اجرا شده
<p>۱</p> <p>ایجاد ۶ ناحیه علمی صنعت آب و برق برقراری ارتباط بین دانشگاه‌ها و شرکت‌های بهره‌برداری سازمان و دانشگاه‌های هم‌جوارشان با هدف توزیع عالانه فرصت‌ها و امکانات تحصیل و تحقیق در آموزش عالی در سراسر استان</p>	<p>در سطح استان چنین فعالیتی اجرا نشده است. در سطح کشور با این مشکلات و مسائل مبتلا به شرکت‌ها و استفاده از پتانسیل‌های موجود در دانشگاه‌ها که دانشجویان علاقمند به پژوهش هستند، به شکل اتمام پایان‌نامه‌های تحصیلی هدفمند این طرح پیشنهاد گردید تا علاوه بر استفاده از تخصص اساتید، دانشجویان رانیز در راستای نیازهای صنعت آب و برق هدایت نمایند.</p> <p>نتایج حاصل از این تلاش عبارت است از:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ توسعه همکاری علمی فناوری بین شرکت‌های بهره‌برداری و دانشگاه‌های هر ناحیه افزایش سطح دانش و آشنایی شرکت‌های حاضر در هر یک از نواحی با علم و روز ■ حفظ و جذب ت把你گان علمی نواحی ■ هدایت طرح‌های پژوهشی و فناوری به سمت نیازهای صنعت آب و برق ■ حمایت و تجارتی سازی پایان‌نامه‌ها و پژوهش‌های دانشجویی 	<p>در سطح استان چنین فعالیتی اجرا نشده است. در سطح کشور با این مشکلات و مسائل مبتلا به شرکت‌ها و استفاده از پتانسیل‌های موجود در دانشگاه‌ها که دانشجویان علاقمند به پژوهش هستند، به شکل اتمام پایان‌نامه‌های تحصیلی هدفمند این طرح پیشنهاد گردید تا علاوه بر استفاده از تخصص اساتید، دانشجویان رانیز در راستای نیازهای صنعت آب و برق هدایت نمایند.</p> <p>نتایج حاصل از این تلاش عبارت است از:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ توسعه همکاری علمی فناوری بین شرکت‌های بهره‌برداری و دانشگاه‌های هر ناحیه افزایش سطح دانش و آشنایی شرکت‌های حاضر در هر یک از نواحی با علم و روز ■ حفظ و جذب ت把你گان علمی نواحی ■ هدایت طرح‌های پژوهشی و فناوری به سمت نیازهای صنعت آب و برق ■ حمایت و تجارتی سازی پایان‌نامه‌ها و پژوهش‌های دانشجویی
<p>۲</p> <p>فعال کردن پژوهشکده آب و انرژی جندی شایبور و رفع مشکلات فی ملیین سازمان و دانشگاه و اختصاص ساختمان و نوسازی آن</p>	<p>عدم وجود پژوهشکده جهت ارتقاء سطح دانش و تکنولوژی و تولید علم در زمینه آب و انرژی این مدیریت را بر آن داشت تا تلاش‌های مؤثری را در راستای فعلی کردن پژوهشکده مذکور انجام دهد.</p> <p>از جمله ثمرات حاصل از این فعالیت‌ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ارائه خدمات پژوهشی به سازمان‌ها و مراکز مختلف استان ■ کمک به مدیریت بحران‌های آب و انرژی ■ کشف استعدادهای جوان و بیوای ■ يومی سازی تکنولوژی‌های صنعت آب و انرژی ■ برگزاری همایش‌ها و مسابقات علمی ■ اجرای پروژه‌های مشترک در زمینه آب و انرژی 	<p>در کشور اجرا شده است ولی در استان اجرا نشده است. در سال ۱۳۸۷ تأسیس پژوهشکده آب و انرژی جندی شایبور آغاز گردید، ولی به دلیل تعلل در اجرای بخش‌های زیرساختی پژوهشکده اجرای آن متوقف گردید. از سال ۱۳۹۴ با اقدامات و پیگیری‌های مستمر تسویه حساب مبالغ پیش‌پرداخت پژوهشکده که با وقفه چند ساله روپروردی انجام شد.</p>

اقدامات شاخص مدیریت
پژوهش‌های کاربردی در سال ۹۴

عنوان اقدام شاخص	ضرورت و آثار حاصل از اجرا	تاکنون در کشور اجرا شده	
استخراج فناوری‌های اصلی صنعت آب ۶	به منظور هدفدار نسودن فعالیت‌های پژوهشی و فناوری در سازمان و جلوگیری از هدر رفت سرمایه ملی، فناوری‌های کاربردی و مورد نیاز سازمان براساس پیش‌نویس سند برنامه‌ریزی استراتژیک نیرو به منظور برآوردهای راهبردی آب معاونت علمی و فناوری راسته راهبردی، استخراج گردید. به همین منظور با انجام مکاتبات الام، تشکیل کارگاه آموزشی و برگزاری جلسات، عنایت فناوری‌های مورد تیار استخراج گردید.	در سطح وزارت نیرو با این جامعیت اجام نشده است.	
انجام مرافق خاتمه پیمان و یا فسخ ۷	در سال گذشته به منظور نظام پخشیدن به فعالیت‌های قراردادی دفتر تلاش‌های مؤثری انجام شد. اهم کارهایی که در این راستا مورث پذیرفت، حذف مکاتبات سازمان تأمین اجتماعی درخصوص پژوهش‌های مذکور، جلوگیری از جرمیه تأخیر دیرکرد مذکور تأمین اجتماعی و در نهایت چاپکسازی سیستم دفتر پژوهش‌های کاربردی می‌اشد.	مسئولیت ذاتی دفتر	
خاتمه ۳۲ پروژه تحقیقاتی در سال ۹۴ با افزایش ۳۰۰ درصدی نسبت به سال قبل ۸	یکی از مسائلی که مدیریت پژوهش‌ها با آن رو به روسان تعداد قراردادهای زیاد پژوهشی بوده که با توجه به تعداد نیوچهای شاغل در این دفتر باعث می‌گردد بعد نظراترسی بر پروژه‌های مذکور، هم از نظر زمان اتمام و هم کیفیت مطالب کافش پاید. لذا این دفتر در سال گذشته با هدف جلوگیری از تعدد قراردادها و تغییر مقادیر مکرر و نیز جلوگیری از جرمیه دیرکرد سازمان تأمین اجتماعی، بر اتمام پژوهشها همت گماشته و ضرورت آن نیز بدین جهت است که پتوار در سال‌های آتی با تعريف پژوهشی با کیفیت و با تعداد مناسب با طرفهای دفتر، ضمن نظرات دقیق، از نتایج پژوهشها استفاده نمود. شایان ذکر است چنانچه زمان انجام پروژه بیش از حد طولانی گردد، تابع تحقیق دیگر برای واحد مناقصی جناب و کاربردی نخواهد بود.	مسئولیت ذاتی دفتر	
جذب صد درصدی اعتبارات پژوهشی ۹	نیاز است با برنامه‌ریزی مناسب از تمامی ظرفیت مالی موجود به نحو صحیحی در زمینه امر پژوهش بهره گرفت که این امر در سال گذشته موجب هدایت صد درصدی بودجه تخصیص داده شده به سمت پژوهش و استفاده از تمام ظرفیت موجود سال مالی ۹۴ در جهت ترویج امر تحقیق گردید.	برای اولین بار در سازمان (حداقل از سال ۸۹ تاکنون)	
ضرورت و آثار حاصل از اجرا	عنوان اقدام شاخص	تاکنون در کشور اجرا شده	
۵	مطالعه ایجاد شبکه نخبگان صنعت آب و برق با شناسایی، هدایت و حمایت در استان خوزستان به منظور هم افزایی در راستای توسعه اقتصادی کشور گیراند که سبب کاهش و استثمار فعالیت‌های اقتصادی مذکور می‌باشد نخبگان شناسایی نشده و این سرمایه عظیم علمی و فنی مورد استفاده بنیاد ملی نخبگان	در همین راستا طی جلساتی باند ملی نخبگان مقرر گردید نخبگان و استعدادهای برتر حوزه آب و برق در سطح استان شناسایی و ضمن پشتیبانی از سوی بنیاد نخبگان، جهت از بین بردن و یا کاهش مشکلات موجود و تامین این امتدادهای لازم: ■ در این حوزه اقداماتی مورث گیرد که از آن جمله: ■ توسعه همکاری علمی-فناوری بین شرکت‌های بهره‌برداری و دانشگاه‌های هر ناحیه ■ افزایش سطح دانش و آشنایی شرکت‌های حاضر در هر یک از نواحی با علم روز و ■ رفاقت و جذب نخبگان علمی نوآوری ■ هدایت طرح‌های پژوهشی و فناوری به سمت نیازهای صنعت آب و برق ■ حمایت و تجاری‌سازی پایان‌نامه‌ها و پژوهش‌های دانشجویی ■ ایجاد شبکه اجتماعی از مخترعین و نخبگان و استعدادهای برتر در حوزه آب و برق، که این بند نیز به نوبه خود چندین نتیجه را در بر خواهد داشت: الف) امکان ایجاد راهلهای بهتر در راستای توسعه صنعتی در حوزه آب و برق و کاهش و استثماری به خارج از استان ب) ایجاد اتفاق فکری از مخترعین و مختصین مرتبط در هر حوزه و در رفاقت راهلهای جامع و کامل تر در راستای توسعه اقتصادی هر حوزه در استان ■ تدوین آئین‌نامه جدید در راستای شناسایی نخبگان و مستعدین حوزه آب و برق که نتایج این بند عبارتند از: الف) امکان شناسایی بهتر نخبگان فعال در بخش‌های اجرایی ب) تسهیل نمودن امکان عمومیت افراد مذکور در بنیاد ملی نخبگان جهت استفاده از تسهیلات مرتبط ج) افزایش تکرۀ در کارکنان جهت توسعه‌سازی علمی و فنی خود ■ شناسایی مخترعین و نخبگان و استعدادهای برتر علمی و فنی حوزه آب و برق ■ شناسایی شرکت‌های فعال در حوزه آب و برق و مستعد جهت توسعه فعالیت آنها در این حوزه که این بند خود دو نتیجه مهم را به دنبال خواهد داشت: الف) امکان رفع و یا کاهش مشکلات صنعتی توسعه شرکت‌های مذکور ب) ایجاد اشتغال بیشتر با توجه به توسعه فعالیت هر یک شناختی و حمایت اصحاب رسانه فعال در حوزه آب و برق به منظور شتاب پخشیدن به گسترش فرهنگ علم و فناوری در کشور	■ مطالعه ایجاد شبکه نخبگان صنعت آب و برق با شناسایی، هدایت و حمایت در استان خوزستان به منظور هم افزایی در راستای توسعه اقتصادی کشور گیراند که سبب کاهش و استثمار فعالیت‌های اقتصادی مذکور می‌باشد نخبگان شناسایی نشده و این سرمایه عظیم علمی و فنی مورد استفاده بنیاد ملی نخبگان

مروی بر کتاب "علم و فناوری در چین (رهنگاشت علم و فن آوری در چین تا سال ۲۰۵۰)"
ترجمه و تدوین: پژوهشگاه مهندسی بحران‌های طبیعی شاخص پژوه

26

کتاب ره نگاشت علم و فناوری کشور چین تا سال ۲۰۵۰ میلادی، ترجمه‌ای از نقشه راه علم و فناوری کشور چین می‌باشد که در مدت کوتاهی با کمک پژوهشگران و آینده‌پژوهان رصد خانه علم و فناوری پژوهشگاه شاخص پژوه ترجمه و گردآوری گردیده است. هدف از ترجمه و نگاشت این کتاب بهره‌مندی و افزایش آگاهی عمومی جامعه علمی و دانشگاهی کشور در راستای برنامه‌ریزی‌های کلان در حوزه علم و فناوری در کشورمان می‌باشد.

این کتاب دیدگاه‌های جدیدی به خوشنودان و کاوشنگان عرصه علم و دانش خواهد داد، چرا که

دنیا در شرف وقوع انقلابی نوین در عرصه علم و فناوری است و امید است مطالعه این کتاب انگیزه‌ای برای دانشمندان و پژوهشگران کشور در جهت مشارکت در این انقلاب علم و فناوری و ساختن فردایی بهتر برای میهن عزیزمان باشد.

امروزه برجسته از افراد معتمدند که پیش‌بینی علم امری دشوار است؛ در حالی که فناوری قابل

پیش‌بینی می‌باشد. چه بسا ظهور یک پدیده یا فناوری نو، روندهای عمده اقتصادی، فناوری و

حتی زندگی اجتماعی بشر را به طور کامل تغییر داده است. به همین لحاظ اغلب

کشورهای دنیا با توجه به ضرورت و نقش فناوری‌ها به برنامه‌ریزی‌های بلندمدت در

قالب ترسیم نقشه راه و تدوین آینده‌نگاری علم و فناوری اقدام نموده‌اند. این سند توسعه آکادمی علوم

چین و با مشارکت حدود دههزار نخبه از سراسر کشور چین، با هدف تدوین نقشه راه برای

تعیین حوزه‌های اولویت دار علم و فناوری تا سال ۲۰۵۰، تهیه گردیده است.

این کتاب، سپس راهکارهای مدیریتی و راهبردی را در قالب نقشه راه جهت پیشرفت هرچه بیشتر این راه می‌نماید.

عنوان کرده و در ادامه بیست و دو ابتكار علمی از این مبحث که مبنای در نوسازی چین مورد استفاده واقع شوند را مطرح نموده است. در

نهایت نحوه بومی‌سازی این نوآوری‌ها را با توجه به شرایط کشور چین مورد اهمیت قرار داده است.

پنج بخش عمده که این کتاب را شامل می‌شود به شرح ذیل می‌باشد:

- سیر تکاملی انقلاب‌های علمی
- جایگاه و نحوه استفاده از انقلاب‌های علمی چین
- راهکارهای راهبردی جهت توسعه اقتصادی و اجتماعی چین
- بیست و دو ابتكار علم و فن آوری مهم استراتژیک برای نوسازی چین (برگرفته از انقلاب‌های علمی مطرح شده)
- بومی‌سازی، نوآوری و فن آوری با خصوصیات چینی

سپس هشت سیستم راهبردی جهت توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور چین با محوریت‌هایی از جمله: انرژی، محیط زیست، پژوهشکاری و سلامت، هواشناسی، فن آوری اطلاعات و... ارائه نموده که به عنوان نقشه راه در سیاست‌گذاری‌های علم و فناوری کشور چین قابل استفاده خواهد بود. اصولاً محققان چینی اعتقاد دارند برنامه‌ریزی برای بحث‌هایی محققان انرژی باید بلندمدت باشد، به همین دلیل افق دید را تا سال ۲۰۵۰ ترسیم کرده‌اند.

در انتها، هجده حوزه اولویت‌دار چین تا سال ۲۰۵۰ را عنوان کرده است که شامل:

(۱) انرژی (۲) منابع آب (۳) منابع معدنی (۴) منابع دریایی (۵) نفت و گاز (۶) جمیعت و سلامت (۷) کشاورزی (۸) زیست محیطی (۹) منابع زیست توده (۱۰) توسعه منطقه‌ای

(۱۱) فضای اطلاعات (۱۲) تولید پیشرفته (۱۳) مواد پیشرفته (۱۴) علم نانو (۱۵) تسهیلات علمی (۱۶) پژوهش مرزی و بین‌رشته‌ای (۱۷) امنیت ملی و عمومی می‌باشد.

تا کنون در کشور اجرا شده

سابقه حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویی در وزارت نیرو و برجسته از شرکت های تابعه موجود است.

ضرورت و آثار حاصل از اجرا

به منظور حمایت از پایان‌نامه‌های مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های دولتی استان که سبب ارتقاء سطح توانمندی مادی و معنوی اساتید و دانشجویان خواهد شد و نیز تلاش جهت تعریف و پیگیری موضوعات پژوهشی کاربردی جهت رفع معضلات و مشکلات صنعت آب تلاش های چشمگیری به شرح ذیل در این مدیریت صورت پذیرفت:

- بهره‌مندی اساتید و دانشجویان از مزایای مادی و معنوی
- برگزاری دوره‌ها و سمینارهای آموزشی تخصصی مربوط با هر یک از پایان‌نامه‌ها در سازمان و شرکت‌های تابعه به منظور ارتقاء دانش فنی و تخصصی کارشناسان
- کاهش بروکارسی اداری و افزایش رضایتمندی با حذف مراحل فرآدادی

تلاش بر این بوده که به تمامی بخش‌های پژوهش‌های کاربردی، ساخت تجهیزات و دستگاه‌های در نوع خود جالب توجه است و با صرف زمان بسیار صورت پذیرفته است.

با هدف انجام پژوهش‌های کاربردی، ساخت تجهیزات و دستگاه‌های مورد نیاز سازمان و شرکت‌های دانش بنیان، این مدیریت اقدام به اجراء پژوهش‌های مورد نیاز در داخل تولید و ارائه محصولات یا اصلاح روش‌ها، فرآیندها و ارائه دستور العمل‌های کاربردی نمود.

عنوان اقدام شاخص

۱۰ حمایت مادی و معنوی از پایان‌نامه‌های تکمیلی ۵ دانشگاه دولتی استان همراه با اجراء یک دوره آموزشی پیشرفته در سازمان یا شرکت‌های تابعه

25

چکیده پروژه‌های تحقیقاتی خاتمه‌یافته

موضوع پژوهه: بررسی و تخمین روند تغییرات زمانی مقدارهای پارامترهای کیفی آب رودخانه مارون با شبکه عصبی مصنوعی و رگرسیون چندمتغیره

محری: دکتر هیراد عقری

همکاران: حسین طبری، پریسا حسین‌زاده طلایی و نادر حسینی زارع

مؤسسه: دانشگاه ارومیه

این تحقیق با هدف برآورد داده‌های گمشده کیفیت آب و تکمیل پایگاه داده‌های کیفی آب در استان خوزستان، تحلیل روند تغییرات ۱۳ پارامتر کیفی آب رودخانه مارون، ارزیابی کارایی مدل‌های رگرسیونی و شبکه عصبی مصنوعی در برآورد پارامترهای کیفی، بررسی اثرات خود همبستگی بر نتایج آزمون‌های ناپارامتری در تعیین روند تغییرات پارامترهای کیفی آب و تحلیل رابطه بین دبی رودخانه و پارامترهای کیفی آب در ماههای مختلف و تعیین پارامترهای حساس به کاهش دبی و خشکسالی انجام گرفت.

در این تحقیق با استفاده از رگرسیون چند متغیره و دو شبکه پرسپترون چند لایه (MLP) و توابع پایه شعاعی (RBF)، اقدام به تخمین داده‌های گمشده در ۱۳ پارامتر کیفی آب در حوضه رودخانه مارون گردید. سپس با به کارگیری شبکه‌های عصبی و استفاده از داده‌های ایستگاه‌های بالادست، پارامترهای کیفی آب در ایستگاه پیشین دست برآورد شد. نهایتاً روند تغییرات زمانی در سری‌های ماهانه پارامترهای کیفی با استفاده از آزمون‌های ناپارامتری من-کنصال و سِن و پارامتری رگرسیون خطی طی سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۰ مورد ارزیابی قرار گرفت.

از زیبایی نتایج تخمین داده‌های گمشده کیفیت آب نشان داد که در تمامی ایستگاه‌ها بهترین برآوردهای شبکه MLP مربوط به پارامترهای pH و سختی و با استفاده از شبکه RBF مربوط به پارامترهای شکل ۱۲>R> AFFDEF توسعه یافته در زبان برنامه‌نویسی C در ۴۵۰۰ اجراء گرفت. عدد تعداد چهار رویداد برای ساختن مدل شدن مؤلفه جریان زیر سطحی به ان صورت گرفت. عدد تعداد ۷۵۰۰ تکرار برای

یک رخداد با قیامنده دوره و استنجی انتخاب گردید، به طوری که معیار همگرایی گلمن و رایسن (R₂) در تمامی رخدادها ارضا گردید. سپس ساخت توزیع‌های پیشین برای پارامتر و استنجی مدل بارش-روابط، با استفاده از پارامترهای ۲۰ درصد انتها هر زنجیر انجام گرفت. مقایسه محدوده توزیع‌های پارامترهای بدست آمده برای رخداد و استنجی نشان از کاهش چشمگیر محدوده اولیه هر پارامتر داشت. نتایج بازه‌های ۹۵ درصد اطمینان رویدادهای دوره‌های و استنجی نشان داد که علاوه بر عدم قطعیت ناشی از پارامترهای مدل بارش-روابط، متابع دیگر عدم قطعیت مانند ساختار مدل و مقایر رویدادهای ایندازه گیری شده نیز سهم مهمی در خطای شبیه‌سازی دارند. همچنین دبی‌های اوج هیدرولوگیک رکورد که یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های آن می‌باشد به خوبی در اطراف بازه‌های اطمینان ۹۵ درصد تعیین شده قرار گرفتند.

در مورد نقاط ابتدا و انتهایی برخی رخدادها، شرایط رطوبتی اولیه مدل و خطاهای موجود در روش‌های تعیین دبی پایه برای رویدادهای کوتاه مدت

باعث شده‌اند تا بازه اطمینان آنها، نقاط اندازه‌گیری شده را به خوبی در بر نگیرد و این نقاط تا حدودی خارج از محدوده اطمینان شبیه‌سازی شده قرار

گیرند. کارایی بالای الگوریتم DREAM در سرعت بالای رسیدن به همگرایی از دیگر ویژگی‌های خاص این الگوریتم می‌باشد، به طوری که مقایسه نتایج تعداد تکرارهای مورد نیاز

الگوریتم جدید DREAM با الگوریتم قبلی SCEM-UA نشان از کارایی بالای آن را داشت.

اشکال توزیع‌های پیشین ارائه شده از رخدادهای سختی و سولفات مشاهده گردید.

چکیده پروژه‌های تحقیقاتی خاتمه‌یافته

عنوان پژوهه: تحلیل عدم قطعیت در برآورد پارامترهای مدل بارش-روابط با کمک الگوریتم مونت کارلو، زنجیره‌مارکف

محری: علی محمد آخوندعلی

همکار: محسن پورضا بیاندی

مؤسسه: دانشگاه شهید چمران اهواز

یافتن مقدارهای بهینه برای پارامترهای هر مدل شبیه‌سازی، کاری است که همواره با شک و تردید همراه می‌باشد. مثلاً یک هیدرولوژیست با وجود مهارت و تجربه بالا هم نمی‌تواند به نتایج برآورد خود اطمینان کافی داشته باشد. هدف از تحقیق حاضر، پیدا کردن محدوده اطمینان برای دبی خروجی و توزیع احتمالی پیشین پارامترهای یک مدل توزیعی بارش-روابط به کار رفته در حوضه ابوالعباس در استان خوزستان با استفاده از الگوریتم عدم قطعیت متربولیس تطبیقی، تکامل تفاضلی (DREAM) می‌باشد. این روش که اخیراً توسعه یافته است، مبتنی بر روش نمونه‌گیر متربولیس، از گروه روش‌های مونت کارلو-زنگیر مارکف بوده که به خوبی قادر به بررسی فضای پارامتری با حداقل تعداد تکرار می‌باشد.

تعداد چهار رویداد برای واسنجی و دو رویداد برای صحبت‌سنجی توزیع‌های پیشین پارامترهای به کار گرفته شد. مدل هیدرولوژیک توزیعی AFFDEF توسعه یافته در زبان برنامه‌نویسی Fortran، به دلیل خطای کمتر آن به نسبت مدل‌های یکپارچه که ناشی از تخصیص مقدارهای رویدادی برای هر سلول می‌باشد، در این تحقیق به کار گرفته شد. بهبود نتایج مدل با اضافه شدن مؤلفه جریان زیر سطحی به ان صورت گرفت. عدد ۴۵۰۰ اجراء مدل بارش-روابط AFFDEF برای سه رخداد و ۷۵۰۰ تکرار برای یک رخداد با قیامنده دوره و استنجی انتخاب گردید، به طوری که معیار همگرایی گلمن و رایسن (R₂) در تمامی رخدادها ارضاء گردید. سپس ساخت توزیع‌های پیشین برای ۹ پارامتر و استنجی مدل بارش-روابط، با استفاده از پارامترهای ۲۰ درصد انتها هر زنجیر انجام گرفت. مقایسه محدوده توزیع‌های پارامترهای بدست آمده برای رخداد و استنجی نشان از کاهش چشمگیر محدوده اولیه هر پارامتر داشت. نتایج بازه‌های ۹۵ درصد اطمینان رویدادهای دوره‌های و استنجی نشان داد که علاوه بر عدم قطعیت ناشی از پارامترهای مدل بارش-روابط، متابع دیگر عدم قطعیت مانند ساختار مدل و مقایر رویدادهای ایندازه گیری شده نیز سهم مهمی در خطای شبیه‌سازی دارند. همچنین دبی‌های اوج هیدرولوگیک رکورد که یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های آن می‌باشد به خوبی در اطراف بازه‌های اطمینان ۹۵ درصد تعیین شده قرار گرفتند. در مورد نقاط ابتدایی و انتهایی برخی رخدادها، شرایط رطوبتی اولیه مدل و خطاهای موجود در روش‌های تعیین دبی پایه برای رویدادهای کوتاه مدت باعث شده‌اند تا بازه اطمینان آنها، نقاط اندازه‌گیری شده را به خوبی در بر نگیرند و این نقاط تا حدودی خارج از محدوده اطمینان شبیه‌سازی شده قرار گیرند. کارایی بالای الگوریتم DREAM در سرعت بالای رسیدن به همگرایی از دیگر ویژگی‌های خاص این الگوریتم می‌باشد، به طوری که مقایسه نتایج تعداد تکرارهای مورد نیاز الگوریتم جدید DREAM با الگوریتم قبلی SCEM-UA نشان از کارایی بالای آن را داشت.

مؤید این مطلب بودند که توزیع پارامترها و استنجی زیادی به مشخصات رخداد از قبیل شرایط رطوبتی، مقدار دبی اوج، فصل و قوعه بارش و مقدار آن دارند. به طوری که در یک رخداد منفرد توزیع پارامترها حول مقدار مشخصی متمرکز می‌شود در حالی که در مجموع سیالابها این امر اتفاق نمی‌افتد.

دانشبنیان ضرورت است نه انتخاب

بسیاری از مشکلات امروز ریشه در گذشته دارد. خوبی‌ها و موققیت‌های امروز هم اتفاقی و دفعتاً واحد نیستند. برگردیدم به گذشته، می‌بینیم چطور جاهایی که خشت کج گذشته‌ایم امروز به راه راست هدایت شده‌ایم، فرمایش ایزد تیار و تعالی راست برداشته‌ایم امروز به راه راست هدایت شده‌ایم، فرمایش ایزد تیار و تعالی است که «لیس الانسان الا ماسعی». ما امروز همان چیزی را می‌درویم که دربور کاشتایم، فردا هم کاشته‌های امروزمان را خواهیم درویم. آن که جو کاشته، گندم به دست نخواهد آورد. «گندم از گندم بروید جوز جو»، اشتباه است اگر موققیت‌ها و شکسته‌ای امروز را به حساب همین امروز بگذاریم، راه منطقی و علمی و منصفانه این است که همواره گذشته خود را مرور کنیم و از خطاها و صواب‌های خود درس بگیریم، عبرت از گذشته هم معناش این است که منتاده به عقب برگردیدم و بینیم که جگاه تصمیم‌های غلط گرفته‌ایم و کجاها تصمیم‌های درست زیرزمینی مان خشک شده‌اند و روخته‌های بسیاری به نفعمن است. سفرهای آبی هم همینطور است. بی‌آبی امروز ریشه در دهه‌های قبل دارد. باید برویم و بینیم که در کشاورزی و صنعت چه اشتباهی مرتکب شده‌ایم و چه تضمیمات غلطی گرفتایم. باید بینیم قمه‌های غلطی که برداشته‌ایم کجاها بوده و چرا به روش‌های سنتی بی‌اعتنایی کرده‌ایم و قنات‌ها را یکی پس از دیگری خشک کرده‌ایم، باید درباره چاههای با مجوز و بی‌مجوزی که نقر کرده‌ایم بیشتر مطالعه کنیم، باید بینیم که جلو تایش خورشید را گرفته‌اند و زندگی را به خطر انداخته‌اند. ها ای دور دست که نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که هنوز هم عقل آفرین می‌زندش. از سرمان برنمنی دارد و راه حل‌های منتداون از پس آنها برمنی ایند. زوج و فرد کردن طرح ترافیک یا تعطیل کردن مدرسه‌ها و از این قبیل و البته از هیچ بهترین اما مثل این می‌ماند که با تیر و کمان برویم به جنگ سلاح کشتار جمعی. الودگی هوا هم سلاح کشتار جمعی است؛ همچنان که جاده‌های غیراستاندارد، تعداد کشته‌های سوانح جاده‌ای کمتر از کشته‌های بمب و چطور بر مشکلات طبیعی با کمترین هزینه عله پیدا کنند و چطور از هر کشوری در هر کجا با مشکلات جغرافیایی و سیاسی و اقتصادی و طبیعی رو به روس است. هنر دولتمردان این است که از پس مشکلات و این تنگناها با کمترین هزینه برپایند و صلح و رفاه و امنیت را در مملکت خود مستقر کنند. ما هم باید بتوانیم بر مشکلات طبیعی و سیاسی و اجتماعی کشومان فائق آییم، زبانی‌ها گفتار زلزله‌اند

زنگی خود را سامان پنهان و از روش‌های پرهزینه قبل فاصله بگیرید. امروزه حتی عوام هم می‌داند که آب در بحران است و اسراف آب خطرناک، محیط زیست و شهر را ناید آلووه کرد. مردم فهمیده‌اند که باید سبک زندگی خود را اصلاح کنند و تا آن‌جا که مقدور است، با وضعیت طبیعی کنار بیایند. مقدم بر مردم و دولتمردان هم فهمیده‌اند. امروز هیچ دولتمردی نیست که فکر کند با پول نفت می‌تواند از پس مشکلات برپاید. ضمن اینکه نکته مهم در باخوانی گذشت و تأمل بر وضعیت کنوی این است که هر کجا از داشن بهره برده و کارشناسانه و عالمانه کار کرده ایم، نتیجه گرفته‌ایم و هر کجا که غیرکارشناسانه و احساساتی و مقطعی و سیاسی و «پاری به رهجهت» اقدام کرده‌ایم امروز باید چوپش را بخورد. بحث داشن‌بنیان بحث اقتصادی است و مربوط به تولید کالا و خدمات است اما مسامحتاً می‌توان این بحث را باز کرد که مدیریت و سیاست‌گذاری هم می‌تواند داشن‌بنیان باشد. یعنی مبتنی بر داشنی باشد که هزینه‌های غله بر مشکلات را بایین بیاورد. اتفاقاً مطالعه نمونه‌های موفق (Best Practice) در مورد کشورهای پیشرفت‌به ما می‌فهماند که مقابله با مشکلات نیز شیوه‌های داشن بنیان دارد، نه شیوه‌های مقطعی، همان مثال زلزله در زبان اگر دقت کنیم، می‌بینیم که آن‌ها با استفاده از شیوه‌های داشن‌بنیان تواسته‌اند خرابی‌ها و تلفات و هزینه‌های زلزله را کاهش دهند. ما هم چاره‌ای نداریم جز اینکه در برخورد با معظلات طبیعی و سیاسی و اجتماعی از روش‌های داشن‌بنیان استفاده کنیم. برگردیدم به بحث داشن‌بنیان، داشن‌بنیان معطوف به کالا و خدماتی است که بتواند زندگی ما را ساده‌تر کند؛ زندگی ما در شرایط آب و هوایی جدید باید ساده‌تر شود و این اتفاق نمی‌افتد مگر اینکه ما به اقتصاد داشن‌بنیان بپا دهیم و کاری کنیم با تولید کالای مناسب، جلوی الودگی هوا را بخواهیم و آبر گرفته شود. شرایط امروز ایران شرایط قبل تاملی است. از یک سوبا مشکلات بسیاری دست به گیریانیم و از سوی دیگر در آستانه فصلی نو قرار داریم. گزارش‌های اقتصادی را که بخوانید، می‌بینید که مقدمات رشد و ترقی کشور ما بیش از هر زمان دیگر فراهم است. نباید فرست را بسوی از دست بدیم، کار مهمی که باید بکنیم، همین است که بر گذشته و حال خود آگاهی باییم. خودآگاهی مقدمه هر اقدامی است. ما می‌توانیم عقب‌ماندگی‌های خود را جریان کنیم و اشتباهات خود را تصحیح کنیم، هر جا که بیوار کجی بالا رفته، باید برگردیدم و اصلاحش کنیم، بعد باید دوره تازه رشد و پیشرفت را آغاز کنیم؛ دوری که با اقتصاد داشن‌بنیان درآمیخته است. خدا را شکر نیروی متخصص داریم و سرمایه‌لزمند برای رونق تولید فراهم است. نیاز واقعی هم وجود دارد. مردم نیاز دارند که

کرمی، برویز. (۱۳۹۳). ماهنامه آموزشی، علمی، خبری
تحلیلی اقتصاد داشن‌بنیان. شماره دوم

کنترل خوب عصبی-انگیزه کم کارکنان- لزوم ایجاد تعادل بین فشار عصبی مثبت و منفی	۶۴-۳۲
استرس معقول- نیاز به پیشرفت بیشتر	۹۵-۶۵
استرس بالا- نیاز به پیگیری جدی و مراجعته به متخصص مشاور و روان پزشک	۱۲۸-۹۶

چه می توان کرد؟

■ حجم کار زیاد سبب سردرگمی و درهم شکستگی فرد می شود. با این‌بو
کارهایی که وقتی برای انجام دادن شان ندارید، مواجهد؟ در این شرایط
باید بروزی کنید. بهترین شیوه تقسیم وقت برای انجام کارها کدام
است. هر روز صبح وقتی به محل کار می‌رسید، کارها و فعالیتهای آن
روزان را برنامه‌ریزی کنید. در پایان روز هم فعالیت
تاز را بررسی و جمع‌بندی کنید.

■ استراحت می‌تواند خروج ۱۵ دقیقه‌ای از محل کار باشد یا تعطیلاتی ۱۵ روزه.
استراحتی که به کار کردن فکر نکنید لازم است و به آرامش شما کمک
می‌کند.

■ اگر به شدت پر کار هستید و اضطراب دارید باید از دیگران کمک
پیگیرید. با مدیران در مورد حجم کار گفت و گو کنید. اگر برای
خودتان کار می‌کنید، با دوستان و اعضای خانواده به
برنامه‌های تفریحی بروید تا میزان و سطح اضطراب
شما کاهش یابد.

